

גדול שקום

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

כניסה:	י-ם	ת"א	חיפה	כ"ש
6:22	6:40	6:42	6:41	6:41
7:35	7:37	7:37	7:37	7:37
8:14				

דבר ה'

מאמר השבועי באתר מ"ה ע"י המקובל רבי בנימין שמואל'ל שליט"א

איך מתכוונים לחג?

בסיפור הנורא הבא: מעשה באחד מתלמידיו של הגה"ק בעל ה'חתם סופר' ז"ע שהיה תלמיד חכם מופלג, ואף היה הזכות בידו להיות עומד ומשמש בבית החתם סופר. יום אחד הגיע אותו תלמיד אל רבו, ובקש להתוודות בפניו ולהשיח את מר ליבו שזה כמה וכמה שבועות נכנסים אליו כל הזמן הרהורי מינות ואפיקורסות, עד כי יש בליבו נטייה להמיר את דתו - רחמנא ליצלן!... שמע זאת ה'חתם סופר' ז"ע ולא ידע את נפשו מרוב צער ועגמת נפש שכך עלתה במחשבתו של אחד מבחירי תלמידיו, אך ביותר הצטער: מנין לזוה תלמיד חכם מופלג וירא שמים, לרדת ולהידרדר דווקא באופן כה משונה?...

חשב על כך ה'חתם סופר' ופנה לתלמידו: ספר נא לי בפרוטרוט את כל מעשיך עד היום. החל התלמיד לשטוח בפני רבו את פרטי חייו ומעשיו, לטוב ולרע. בתוך כך נזכר התלמיד במעשה שאירע בפסח שעבר:

"אשה אחת, ובידה עוגת 'טורט' באה אשתקד בפסח לפני הרב ושאלתה בפייה, האם יש בעוגה זו חשש חמץ? ופסק הרב כי זהו חמץ ויש לבערו מיד. אבל חשש הרבי שמא האשה לא תציית לפסק ותחוס על המאפה ולא תשרפהו, על כן ציווני שאקח ממנה את המאפה ואעבירנו מן העולם.

המשיך התלמיד בווידויו: חסתי על האשה ועל המאפה שאפתה, והחלתי ללמוד את כל ההלכות הקשורות לנושא, עד שלבסוף העליתי למסקנא שהמאפה מותר ואין צורך לבערו!...

שמע ה'חתם סופר' את סיפור הדברים והשיב: "עתה ידעתי מאין לך הרהורים הרעים הללו, אין זאת אלא מפני שעברת על איסור חמץ בפסח! ואף אביא לך רמז מן התורה שהעובר על איסור חמץ בפסח, מביא עליו הרהורי עבירה. כי כאשר תתבונן בפרשת כי תשא (שמות לד, יח"ז) תראה שמוביאים שני פסוקים זה אחר זה: "אלהי מסכה לא תעשה לך". "את חג המצות תשמור" וכו'. ולמה נסמכו ציוויים אלו ממש זה לצד זה? אלא לומר לך: אם רוצונך להיזהר מ'אלהי מסכה' - עבודה זרה וכדומה, אזי "את חג המצות תשמור" - חייב אתה לדקדק ולהיזהר ולהישמר מחשש כלשהו של חמץ, וכדברי הוזהר הקדוש (ה"ב דף קפב ע"א) - "מאן דאכיל חמץ בפסח - כמאן דפלח לעכו"ם"..." ה' יצילנו מאיסור חמץ אפילו במשהו. שבת שלום ומבורך וחג כשר ושמח לכל בית ישראל.

להשתנות, אין ספק שבסייעתא דשמיא תצליח ללכת בדרך חדשה, וראיה נתונה לפניך מן הזרוע של בתיה, שפשטה את ידה והיא התארכה למרחק עצום. כך התבונן נא אל הזרוע המונחת לפניך בקערה, המסמלת את הנס הגדול שעשה ה' יתברך בזרועו הנטויה, ודע לך, שכאשר איש יהודי פושט את זרועו לה' יתברך וברצונו לשנות את עצמו לטובה, בודאי יזכה שיתחולל אצלו מהפך והוא יזכה לעלות למקום גבוה ביותר.

להתענג על המצוה

אמנם, אין זה אומר כי על האדם לשבת באפס מעשה לפני התקדש החג, ולהמתין לשפע שיושפע עליו. אלא עליו להכין את עצמו שיהיה 'כלי המחזיק ברכה', וכפי שכתב הרב "תפארת שלמה" מראדומסק (רמזי פסח מהדר"ח עמ' תסה), לרמוז על הפסוק (ויקרא ו, ט): "מצות תאכל במקום קדוש", כי בא לומר, שצריכים אנו להכין עצמנו בטרם יבא החג הקדוש, בכדי לקיים מצות אכילת מצות במקום קדוש ע"י תשובה ומעשים טובים, ואז נזכה לבחינת: "בערב" תאכלו מצות (שמות יב, יח), שדרשו על זה (עי"ש בתפארת שלמה עמ' תנא) - 'בערב' מלשון 'עריבות', שאת המצות יש לאכול מתוך עריבות, ולצפות מתי יגיע הזמן שנזכה לאכול מהמצות של מצוה, ומכאן שורש למנהג ישראל קדושים לנשק את המצה בכדי להראות את החביבות הגדולה למצוה.

שמחה במצוות

ובעודנו עסוקים בימים הללו שעוד נותרו לנו עד חג הפסח, בביעור החמץ מן הבתים, צריכים להיזהר שלא נבוא ח"ו לידי כעס, שגם הוא בכלל החמץ והשארור שבליבנו, ולעשות זאת בשמחה גדולה, וכפי שכותב מו"ר הבן איש חי (ש"ר הקדמה לפ' ראה), שכל מצוה שעושים בשמחה - ערכה גדול לאין ערוך ממצוה שלא בשמחה. גם עקרת הבית וגם הבעל יזכו לברכה גדולה, אם יעשו את עבודות הפסח מתוך שמחה של מצוה. כי השמחה בכוחה להוסיף כח, גם אם עייפים, ונראה בתחילה שהמטלות קשות ומאיימות, מכח השמחה בבית מקבלים יתר שאת ויתר עוז.

איסור חמץ מביא לידי עבודה זרה

אודות גודל הזהירות במשהו חמץ ולאיה מצבים יכול אדם לדרדר עצמו אם לא נזהר בכך, אפשר לראות

הנה קרבים ובאים ימי הפסח המיוחדים, אשר מעלתם הרמה נודעה בשערים, וכמבואר בספרים הקדושים, גודל תוקף ורום האורות והשפע הגדול היורד מן העליונים להשפיע על התחתונים, ובפרט בליל שימורים, הוא הלילה הזה לה', לילה כיום יאיר כחשיכה כאורה, באור יקרות. ואדם היודע לנצל כראוי, ומתקן ועושה את הפעולות הנצרכות - זוכה לשפע עצום שאין כמותו בכל השנה כולה!

השפע מגיע מלמעלה

כתוב בתורה (שמות יג, ה): "ועבדת את העבודה ה'זאת' בחודש הזה". היא השכינה הקדושה, לרמוז שכל העבודה שלנו בחודש הזה הוא לרומם את השכינה הקדושה, ולפדות אותה מאחזות החיצונים, ולהקימה מעפר.

וכותב ה"בני יששכר" (ניסן, מאמר ח' אות ג), כי ההבדל בין חמץ למצה הוא, שהחמץ, לאחר שהאופה סיים את עריכת הבצק, ולאחר שהכניסו לתנור ומשך ידו ממנו תופח הלחם מעצמו ונעשה גדול יותר ממה שהיה לפני האפיה. מה שאין כן במצה שאינה תופחת ואינה גדלה יותר ממה שהיתה לפני האפיה.

וללמדנו בא, שהפסח הוא בחינת "אתערותא דלעילא" [התעוררות מלמעלה], כי בחג הפסח כל הפעולות וכל האורות לא מתבצעים על ידי התעוררות שלנו, אלא הכל נעשה מאת השם יתברך, והוא שמשפיע קדושה לאדם בלי כל הכנה מצידו. כך היא המצה, בלי שום הכנה כמעט, איך שנוצרה - כך היא נשאת, ובכל זאת יש לה כח קדושה גדול מאד שהיא מכניסה באדם רפואה, יצר הטוב, אמונה, ועוד.

כאן הבן שואל

ואגב נאמר, כי לימוד חשוב יש בענין זה דוקא בליל הסדר. הנה, עם ישראל היו בטומאה תהומית של מצרים, ואיך קרה אפוא, שברגע אחד התהפכו לדרגה גבוהה כזו - עד שזכו לגלוי שכינה? אלא, שהרצון הגדול שהיה בהם להשתנות, הוא שגרם להם את המהפך הרוחני! כאשר מגיע ליל הסדר, והקערה עם הזרוע מונחת על השולחן, אומרים לכל יהודי ויהודי: דע לך, כי ברצונך תלוי מצבך הרוחני! אם רק תגלה רצון ונכונות אמיתית

אם אתה משמח את שלי... אני משמח את שלך!!!

כ-650 משפחות עם
חשלוח עד לפתח
הבית של המשפחות
בכבוד גדול

בתרומת סל מלא למשפחה
תקבל קמיע על קלף לסגולה לפרנסה ממו"ר שליט"א
כולנו שותפים במצוה יקרה זו. חייגו: *6431

מצות והגדת לבנך - סיפור יציאת מצרים

מצות עשה של תורה לספר בניסים ונפלאות שנעשו לאבותינו במצרים בליל חמשה עשר בניסן שנאמר זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים כמו שנאמר זכור את יום השבת, ומנין שבליל חמשה עשר, תלמוד לומר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך (רמב"ם הלכות חמץ ומצה פ"ז).

א. אף על פי שבכל יום ובכל לילה יש מצוה להזכיר יציאת מצרים וכמו ששינו בסוף פרק ראשון דברכות וכן פסק הרמב"ם (ק"ש א, ג), מכל מקום בליל ט"ו בניסן יש מצוה מיוחדת וכמה ביאורים כתבו על זה באחרונים: א) שבכל יום יוצא ידי חובה אפילו בהרהור ובליל הסדר חובה בהגדה (פמ"ג בפתיחה להלכות ק"ש, חת"ס אור"ח ס' ט"ו, שו"ת בשמים ראש ס' קעג, ובשו"ת שאגת אריה סימן יג ועוד פלגי וס"ל שכל יום חובה בפה). ב) אחרונים רבים כתבו שבכל יום בזכירה בעלמא יוצא יד"ח, ובליל הסדר המצווה לספר ובהרחבה הניסים והנפלאות שעשה הקב"ה (מהר"ם שיק, קול יהודה צדקה ועוד, אך מדברי הראשונים שכתבו שיוציאים יד"ח בקידוש ל"מ כן). ג) בליל הסדר מצוה להגיד לבנו או לאחרים, אלא שאם אין אחר אומר לעצמו כבכל לילה (מנחת חינוך מצוה כאן). ד) בליל הסדר המצווה היא שיהיה בדרך שאלה ותשובה וסיפור כל השתלשלות הנס ולהזכיר טעם מצוות פסח מצה ומרור (עמק ברכה עמוד עו בשם הר"ח מברסק).

ב. גם במצוה זו של סיפור יציאת מצרים נקטינן ששומע כעונה ולכן בי הבית כששומעים ההגדה מבעל הבית יכוונו לצאת ידי חובה של מצות והגדת מדין שומע כעונה ובעל הבית כמו כן יכוין להוציאם ידי חובה (חזון עובדיה פסח עמוד מז).

ג. נשים גם חייבות בסיפור ההגדה ויש אומרים שחייבות ממש מן התורה ועל כן יזהרו להקשיב ולומר ההגדה להבין ענין יציאת מצרים, ואם אינן מבינות לשון הקודש יתרגמו להן בשפה שמבינות (שם עמוד נב).

ד. יאמר ההגדה בשמחה והתלהבות (שם עמוד נו) ולא יקל ראשו חס ושלום אלא יכוין ליבו ויאמרנה ביראה בבחינת גילוי ברעדה, ולכן יהיה יושב ולא מיסב (אחרונים).

העולה באה על הרהורי הלב

"זאת תורת העולה" (ו, ג)

כתב רש"י: אין העולה באה אלא על הרהור הלב (ויקרא רבה ז, ג). ולכן זמן הקרבת האברים הוא כל הלילה, משום שבא לכפר על הרהורים רעים אשר עיקרם בלילה (כלי יקר).

ויש לתמוה, אם אכן העולה באה על הרהורי הלב, אם כן מדוע היא חמורה יותר משאר קרבנות, שהרי כתב האבן עזרא כי העולה נקראת כן משום שהיא עולה כולה על המזבח וקדושתה חמורה, ואילו בשאר עבירות אף שנעשו בקום ועשה, קרבנם קל יותר - שהרי חלק מן הקרבן נאכל לכהנים? אמנם הביאור בזה, כי תיקון החוטא נמדד לפי סוג החטא שעשה, ולכן הרהורים רעים העושים פגם במחשבה שהיא חלק רוחני באדם, דין הוא שכפרתם תהיה רוחנית, ולכן על החוטא להביא קרבן שכולו כליל לה', מה שאין כן בשאר החטאים אשר הם במעשה, ונעשים על ידי שאר אברי האדם הגשמיים, לכן דרגתם נמוכה יותר, ומחמת כן - רק חלק מהם מוקטר לה'. (ילקוט תלמוד תורה לרבי יעקב הסקילי תלמיד הרשב"א ז"ל).

החוטא במחשבה כאילו הכניס צלם בהיכל

הסבר נוסף יש לפרש על פי הנאמר בזוהר הקדוש (תרומה דף קסב): כי גוף האדם מכוון כנגד העולמות העליונים, והמח כנגד היכלו של מלך - מקום קדש הקדשים. ולפי זה יש לומר, שלכן החמירה התורה כאשר הפגם הוא במחשבה יותר מאשר החוטא בגוף האדם, כי החוטא במחשבה - כאילו הכניס צלם בהיכל.

ע"י אש התורה יכבה את אש הגהינם

עוד נראה לבאר בס"ד, בהקדם דברי הרב ראשית חכמה (שער הקדושה פ"ז אות ה) האומר כי התיקון של חטאת נעורים היא, שילמד תורה בקול רם. וזהו: זאת תורת העולה, כי תיבת העל"ה הוא ר"ת: הרוצה לתקן עון הנעורים. ותקנתו, שע"י אש התורה יכבה את אש הגהינם שהיה צריך לסבול בגלל עוונותיו. וזהו: על מוקדה על המזבח, תיבת המזב"ח ר"ת: בלימוד התורה זוכה מתקן חסרונותיו. ומה שהוסיף הכתוב לומר "היא העולה", ללמד שעיקר הקרבן הוא, שיחשוב כי מה שנעשה בקרבן הזה - היה ראוי לבוא עליו בעצמו. (ילקוט המוסר ואבני השהם).

בנין קדושת האכילה

"והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח" (ו, א)

פירש הרב "ציצים ופרישים" (לרבי יעקב בן רבינו יוסף חיים) זצ"ל: אדם פשוט שאוכל ושותה, אכילתו היא פשוטה ובהמית, כמוהו כבעל חיים. אבל עובד ה' - גם אכילתו היא עבודת ה' קדושה ומרוממת. וזהו: "והרים את הדשן", הוא מרומם את החומריות הבהמית, כיצד, "אשר תאכל האש", התלהבותו בעבודת ה' גורמת לכך שאכילתו לא תהיה בתאוה נחותה אלא בקדושה, ואף היא תהיה עבודת קודש: "ושמו אצל המזבח"!

סגולות לחג הפסח

ב. סגולה לזרע של קיימא, בליל הסדר לאחר שעשו מכוס שני ט"ז שפיכות של דם צפרדע וכו', יקח את היין שנשאר בכוס ויתן לאשה שתשתה, ובעזרתו יתברך תיפקד, ויזהר שלא לתת ממה ששפך אלא מה שנשאר בכוס שממנה שפך (הגדה של פסח שמע בני).

המעייין בסוד נפלא זה על מכונו, אפי' פעם אחת בשנה ובפרט בערב פסח, מובטח לו שינצל באותה שנה מכל מכשול וממיתה משונה שום אדם לא ימשול בו וכל אויביו יפלו תחתיו והוא על במותו ידרוך, ובכל אשר יפנה יצליח ובכל עסקיו ירויח. (דרך ישרה דף צב, מחזור בית הבחירה).

א. סגולה נפלאה לאומרה בערב פסח מהגאון רבי שמשון מאוסטרופוליא, סוד גדול ונפלא על ענין עשרת המכות, ומובא בכל הסידורים, וכתב שם שכל

עם סגולה

סגולות טעולות משקורות
מוטמנים

הגדות של פסח עכשיו על המדף

חנות ספרי הישיבה 'סגולה'
רחוב שילה 4 ירושלים ☎ 02-644-33-00

שאלה: האם מותר לשתות

סודה קרה קודם הבדלה.

תשובה: מעיקר הדין נראה שסודה דינה כמים, אך מ"מ יש שכתבו להחמיר בזה, ובפרט שלפי דעת רבינו האר"י גם מים אסור לשתות אפילו מים קודם הבדלה ולכן המחמיר תע"ב (ש"ע סי' רצט סעי' א, לענין שתית מים, ונסתפקו האחרונים אם לענין זה סודה דינה כמים, עיין בס' גם אני אודך, סי' ע, תשובות הרב יקותיאל ליברמן, שהעלה שמעיקר הדין מותר, ויש שכתבו להחמיר, שבת הקהתי חלק ב' סי' קכד, שלחן יוסף שמואליאן סי' רצט, ואכמ"ל).

שאלה: האם הסגולה שכל האוכל בסעודה של פדיון הבן כאילו התענה פ"ד תעניות היא גם אם אוכל עוגות? תשובה: גם אם אוכל עוגות נחשב כאילו התענה פ"ד תעניות (ילקוט יוסף שובע שמחות סי' שה סעי' צט בהערה שם בשם מרן זצוק"ל, ועיין בשו"ת עמק יהושע ממנ"ח י"ד סי' יח, שכתב שהמקור לסגולה זו הוא קבלה מהאר"י ז"ל).

שאלה: מסרתי לחנות תכשיטים צמיד זהב לתקן, לאחמ"כ הייתה פריצה של חבורת גנבים בכמה חנויות ובניהם גם חנות זו, ורוקנו את כל מה שהיה שם, האם בעל החנות מתחייב לשלם לי את דמי הצמיד? תשובה: אע"פ שכל האומנים שומרי שכר הם (שו"ע חו"מ סי' שו' א') מ"מ כיון שכל מי שמוסר לחנות תכשיט לתיקון יודע שבליילה המוכר משאירו בחנות

מין הבית יוסף והאלשיך הקדוש - י"ג ניסן

ביום י"ג ניסן חל יומא דהילולא של רבותינו מאורי העולם מרנן הבית יוסף, והאלשיך הקדוש. ודורשי רשומות רמזו יום פטירתם לחיי העולם הבא במאמר הפסוק (אסתר ג, יב) 'ויקראו סופרי המלך בחדש הראשון בשלשה עשר יום בל'. כלומר שנקראו לישבה של מעלה סופרי המלך, היינו גדולי ישראל שכתבו הרבה ספרי קודש, ביום י"ג לחודש ניסן, זיע"א.

כתב החיד"א ז"ל (בשם הגדולים (מערכת ספרים, ב ט): "ודע שקבלתי מאדם גדול בחכמה ויראה, שקיבל מרב גדול, שקיבל מזקנים, שנתגלה בדור מרן הבית יוסף ז"ל שהיו הרמ"ק והאר"י וכל קדושים עמהם סייעתא דשמיא, שיראול לפי הדור ההוא היו צריכים לספר זה [בית יוסף] שיקבץ כל הדינים ויגלה שורשיהם לאסוקי שמענתא אליבא דהלכתא, ובאותו הדור היו נמצאים שלשה רבנים ראויים לזה, והם הרב מוה"ר יוסף טאיטצק, והרב מרן (הבית יוסף), והרב מה"ר יוסף בן לב (מהר"י בן לב), וכל אחד מהם היה ראוי למלאכה זו, והסכימו מן השמים ותנתן דת על ידי מרן הקדוש, מפני ענוותנותו היתירה, וכאשר נראה מספריו הקדושים".

ומביא עוד (שם): "שמעתי שכאשר יצא לאור ספר 'בית יוסף', אמר הרב מהר"י בן לב שספר זה ממעט הבקיאות, וגזר על תלמידיו שלא ילמדו בו, והם היו לומדים לפניו ספר הטורים והוא אומר מקור נפתח לכל דין מהש"ס, ומאז הימים לא אירע שנעלם ממנה"י בן לב שום מקור דין מרוב בקיאותו, ואחר הגזירה הנזכרת יום אחד למדו דין אחד והרב לא מצא ידיו ורגליו בבית המדרש ונעלם ממנו הבקיאות, וטרח בחיפוש אחר חיפוש פשפש ולא מצא, אז אמר הרב מהר"י בן לב נראה שמן השמים רוצים שספר 'בית יוסף' יתפשט בעולם, לכו חזו, ובפתחם מצאו איה מקום הדין בש"ס, והתיר להם הגזירה, כי ראה שהסוגיא היא היתה ידועה אצלו ונעלמה ונסתרה ממנו, ודן בדעתו שמשמים זכו לו למרן.

ועל מוהר"ם אלשיך זצוק"ל מסופר בספר שבחי האר"י, כי אר"י הק' ז"ל עירב ללמד את הר"מ אלשיך ז"ל חכמת הקבלה, יום אחד בא הר"ם אלשיך לפני הרב האר"י ויאמר, מה פשעי ומה חטאתי שכבדו דוחה אותי בדברים ולמה לא אהיה כאחד החברים, ויאמר לו האר"י, הלא אמרתי למענ"ל שלא בא לעולם הזה כי אם לתקן הפשט, והסוד כבר השלים נפשו בגלגל אחר כשהיה חופצית המתורגמן, והוא ניצוץ ממנו. ואף נתן לו סימן להוכיח שלא בא לאזאת החכמה.

האור החיים הק' (בספרו ראשון לציון על משלי סי' א, על פסוק כ חכמות בחוכי תרונה) כותב בזה"ל: "סיפרו לי על חד בדרא ה"ה הרב משה אלשיך ז"ל, כי באותו זמן שהיה מתעסק בצרכי הגוף למצוא טרף, באותו שעות חיבר פירושו על התורה כולה, כי ידיו היו עסקניות ומחשבותיו חכמניות בתורה, הנה זה האיש הוא שמור ושומר".

ונועלו היטב, ועל דעת זה מסר לו, ועוד שסתם גבב הוא ליסטים מזוין ובכה"ג נחשב לאונס, ולכן המוכר פטור מכל תשלום. (שו"ע חו"מ סי' שג' ס"ג, ערוך השולחן סי' ש"ג סעיף ז', שו"ת ציץ אליעזר חלק כ' סי' ע).

שאלה: שיירתי אמה על אמה בבית זכר לחורבן, האם אני יכול לצבוע את זה בצבע שחור? תשובה: צביעה בצבע שחור נחשב לנוי ואסור, אלא ישאיר את האמה על אמה כך כמו שהוא (כה"ח סי' תקס" ס"ק ח' חז"ע תעניות, עמ' תכט).

שאלה: יש לי מחבת ברשי שטייגנתי בו שניצלים לארוחת צהריים, ניקיתי את המחבת היטב ואני רוצה בארוחת ערב לטגן במחבת חביתה ולאכלו עם גבינה, האם מותר? תשובה: לטגן לכתחילה חביתה בשביל לאוכלו עם גבינה ראוי להחמיר, ודעת מרן הגר"ע יוסף להקל בזה אף לכתחילה, אומנם אם כבר טיגן את החביתה ואח"כ רוצה לאכלו עם גבינה מותר לבני ספרד, ובני אשכנז מחמירים בכל זה. [דעת הכף החיים [ס"ק א'] שלדעת השו"ע אין לגרום נ"ט בר נ"ט לכתחילה, וכן דעת הגר"ש משאש זצ"ל, אומנם עיין בשו"ת יביע אומר [ה"ט חיו"ד] ס"ל דנ"ט בר נ"ט מותר אף לכתחילה, וכן דעת הראש"ל צ הגרש"מ עמאר שליט"א בשו"ת שמע שלמה].

[הרבנים המשיבים: הרה"ג שלמה חיים אלימלך, הרה"ג עובדיה יוסף בן שלום, הרה"ג יעקב דניאל הנסב, הרה"ג יעקב כהן, הרה"ג דן צביון והרה"ג ינון שמש].

לקבל מושג

ביאור מושגים מעולם הח"ן

פסח (ב)

בשבוע שעבר ביארנו שיש ג' בחינות מוחין ד'עבור' ד'ניקה' ו'דגלות' ומבשרי אחזה אלוה שכסדר כניסת המוחין בתינוק שנולד שהם נכנסים בשלבים לפי גדילתו, עד שכשמגיע לגיל י"ג שנים כבר נשלמים בו המוחין דגלות, כך גם בפרצופים הקדושים שבהם מנהיג הבורא יתברך את עולמו יש כביכול בחינות אלו.

וכשהיו ישראל בגלות מצרים והנהגת הבורא יתברך היתה נסתרת בבחינת 'מוחין דעבור' שהם בחינת שם אלה"ם.

ואמנם זמן הגאולה הוא זמן שבו מתגלה ההשגחה על עם ישראל והשפעת הש"ת לבניו בתפארתה, וזמן זה בעולמות העליונים נקרא בחינת 'מוחין דגלות', ובהם מתגלה שם הוי"ה ברוך הוא. אך הנה כמו שהתינוק אינו מקבל 'מוחין דגלות' מיד כשנולד, אלא הם ניתנים לו עם ככל שהוא גדל, כך גם בפרצופים הקדושים בעולמות העליונים אין הם מקבלים מיד מוחין דגלות אלא צריכים המוחין [דהיינו השפעתו יתברך שהוא משפיע דרכם אל הנבראים] ליכנס שלב אחר שלב כל

השפעה בזמנה לפי סדר השתלשלות הקבועה בחוקם. וכן הוא הדרך בשאר ימים טובים.

אך בזמן גאולת מצרים שהיו הקליפות בתוקפם והיו אורבים אל השפע היורד מהקדושה לקחת אותו לעצמם, על כן ברחמי המאציל יתברך אשר הפליא חסדו ברחמי לעשות לנו נס גדול שלא כדרך הטבע, ושינה את סדר כניסת השפע העליון מסדר כניסתו שדרך הטבע, והכניס את השפע היותר עליון וקדוש להיות למוחין בעליונים, ובאותו השפע הגדול לרוב קדושתו אין החיצונים יכולים להאחז בו כלל, ועל ידי כן נתבטלו החיצונים וכל השפע נגלה על עם ישראל בריבוי ובאור גדול לגאול אותם שלא כסדר ולא כדרך הטבע.

ואכן בכל שנה ושנה בליל הסדר מתגלה האור הגדול הזה, ובמצוות ליל הסדר אכילת המצות והכרפס ושתית ארבע כוסות אנו מכוונים לסדר כניסת המוחין בפרצופים העליונים, בסדר שבו נכנסו בליל הגאולה שבו יצאנו ממצרים, ועל סדר זה תיקנו הראשונים את הסדר קדש ורחץ וכו'.

במפרשים מבואר כי לסיבה זו נקרא ליל הגאולה בשם "ליל הסדר" כי הוא לילה שבו נשתנה סדר כניסת המוחין בעליונים ונכנסה הבחינה הגבוהה תחילה לצורך הגאולה ובא להורות שכל הניסים שהתרחשו לעם ישראל מאז יציאתנו ממצרים ועד עתה אין בהם חלילה שום מקרה אלא הכל מתרחש על פי סדר עליון המכוון מאיתו יתברך גם אם אין אנו מבינים תמיד את הסדר. (ח"י הרי"ם בשם המהר"ל).

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמואל שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תכף באותה שעה, והייתה ניכרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)

מסירות נפש בסיביר הרחוקה

מו"ר שליט"א בפיקוח אפיית המצות

מורנו ורבנו שליט"א בהפרשת חלה

בנתינת מים

רבי אהרון בחיך, "רציתי שגם אתם תקיימו את מצוות אכילת מצה", "אבל מה יהיה איתך? ממה תתקיים שמונה ימים?" באה השאלה, "הקדוש ברוך הוא יעזור", השיב רבי אהרון, עברו הימים, רבי אהרון הכניס לפיו רק חתיכות סוכר שהשיג, כוחותיו אזלו אט אט, חבריו ניסו לשכנעו שיאכל חמץ שהרי זה פיקוח נפש אך הוא התעקש, באמצע הפסח באה המפקחת לבקר בעבודתו, היא הבחינה בחיזורו ובידיו הרועדות, "הבאתי לך משהו לאכול" אמרה והוציאה לחמנייה לבנה, ריחה כמעט גרם לו להתעלף, הוא הודה על הרצון הטוב אך הסביר שבפסח אינו אוכל חמץ, היא הלכה מבלי לומר מילה, למחרת באה שוב לבקר, "הבאתי לך עוגות שאפיתי בעצמי, אתה מוכרח לאכול, אחרת תמות", ניסתה שוב, רבי אהרון דחה את ההצעה בנימוס אך בתקיפות, היא הלכה נרעשת כולה, בימים האחרונים כבר לא היה יכול לרדת מהמטה, חבריו השקו אותו במים מתוקים ומזה חו, בחג האחרון של פסח כבר היה על סף עילפון, הוא ניסה לקחת את הסיידור ולהתפלל אך ראשו הסתחרר, וכשהתעורר מצא מולו אחות ממחלקת העזרה הראשונה של המחנה, שהזריקה לו חומר שגרם לו לחוש חום עז בכל גופו, כך בין עילפון להכרה מעורפלת, עבר היום, כשהחשיך באו חבריו היהודים ובישרו לו שכבר יצא החג, הם הביאו לו כמה צנימים ותה והאכילו אותו בכפית כשם שמאכילים תינוק, עברו עוד ימים אחדים עד ששב לאיתנו, יום בהיר אחד נקרא רבי אהרון למפקד המחנה, בחדרו מצא את המפקחת, חיוורת כסיד, המפקד אמר, כי נודע לו שהמפקחת החזירה חבילה שהגיעה על שמו אחר כך השמידה שני מתבים שנשלחו מהבית, כדי שלא יודעו לו שהחבילה הוחזרה, עתה הבין רבי אהרון מדוע המפקחת דאגה לו כל כך, היא פחדה שמא ימות ומותו ירבוץ על מצפונה, המפקד ביקש ממנו לחתום על כתב תלונה נגדה והבטיח שהוא עצמו ידאג שתענש כדון, היא החלה לבכות ולהתחנן למען ילדיה, אשר אביהם מת במלחמה למען המולדת. "לא ממני תבקשי, אלא מהאיש שכמעט גרמת למותו" אמר המפקד בזעם, רבי אהרון אמר שניכר עליה שהתחרטה על מעשיה ואף ניסתה לתקן את המעשה הבלתי אנושי שעשתה, הוא מצידו אמר ש"מוכן לסלוח לה", "אתם אנשים מופלאים" אמר המפקד ובזאת נסתיימה הפרשה, אבל הפסח ההוא לא נשכח לעולם (פרדס ההגדה עמ' רט).

היה זה במחנה עבודה בסיביר, לשם נשלח רבי אהרון בעוון פעילות מחתרטית נגד המדינה, הפעילות המחתרתית התבטאה בכך שהיה יהודי דתי, שומר תורה ומצוות ואף השתדל להפיץ תורה בסביבתו הקרובה, על "חטא" זה נאסר ונשפט לעשר שנות גרוש למחנה סיבירי ל"חינוך מחדש", פסח תש"ג היה בשנה השביעית לגרושו, בשנים הקודמות הצליח לקבל חבילות מהבית ובהן מצות ומצרכים כשרים לפסח וכך התקיים בימי החג, גם בשנה זו קיבל עוד בתחילת חודש אדר מכתב מביתו, שבו הודיעה לו משפחתו כי נשלחה עבורו חבילה עם מצרכי הפסח ושידאג לקבלה, עברו הימים והחבילה טרם הגיעה, ימים אחדים אחרי ראש חודש ניסן באה אליו מפקחת מטעם מחלקת ההסברה הפוליטית, היא הייתה ממונה גם על הצנזורה ועל המכתבים והחבילות שקיבלו האסירים מדי פעם, עילת בואה אליו הייתה כדי להכירו ולדעת אם עודנו מחזיק בהשקפותיו הדתיות, היא התעניינה לדעת אם הוא מקפיד על אי עבודה בשבתות ובחגים ועל אוכל כשר, כמו כן ביקשה לדעת מהי מצה, רבי אהרון השיב בכנות על שאלותיה, היא ביקשה לדעת מתי יחול חג הפסח, "בעוד עשרה ימים" השיב רבי אהרון, "ומה תעשה אם לא יגיעו המצות לפסח?" שאלה המפקחת, "אסתפק בתפוחי אדמה" השיב, "ואם לא יהיו לך תפוחי אדמה?" הוסיפה להקשות, "במקרה כזה לא תהיה לי ברירה אלא לרעוב" אמר, "שמונה ימים?" תמחה, רבי אהרון הנהן בראשו ואמר "אני מקווה שבעזרת השם אוכל להחזיק מעמד", הגיע הפסח והחבילה לא הגיעה, אין מצות ואין יין, אין ירקות ואין פירות, גם תפוחי האדמה אזלו באותה תקופה, בליל הסדר הזמין אליו רבי אהרון שני יהודים נוספים שהיו במחנה, על השולחן פרשו נייר לבן ובמקום יין מזוגו ארבעה כוסות תה, לתדהמת הכל הוציא רבי אהרון שלוש מצות והניחן על השולחן, "יש לי, השגתי", סתם ולא פירש, כך ערכו את הסדר עם מעט מצות ותה כאשר קריאת ההגדה נעשית מתוך הזיכרון, בליל הסדר השני כבר לא היו להם מצות, עתה יכול היה רבי אהרון לגלות את הסוד "מאז היותי במחנה נהגתי להותיר שלוש מצות לשנה הבאה, הרי לא יכולתי להיות בטוח שאקבל בשנה הבאה מצות טריות, ואכן, השנה לא קיבלתי ויכולנו לקיים את המצווה במצות של אשתקד", חבריו כעסו למשמע דבריו, "אילו היינו יודעים שאין לך עוד מצות לא היינו אוכלים את פירוריך האחרונים" אמרו, "לכן לא גיליתי" אמר